

SUMARNI INVENTAR

HR – DAZD – 232

MIROVNI SUD BRAČ

1807. – 1819.

Izradila: Tamara Šarić-Šušak, arhivist

ZADAR, 2008.

SADRŽAJ

OPIS FONDA

1. IDENTIFIKACIJA.....	3
2. KONTEKST	3
3. SADRŽAJ I USTROJ	9
4. DOSTUPNOST	11
5. DODATNI IZVORI	12
6. KONTROLA OPISA	13
POPIS REGISTRATURNIH POMAGALA	14
INVENTARNI POPIS GRADIVA	16
INVENTARNI POPIS SERIJE	21

1. IDENTIFIKACIJA

1.1. Signatura	HR DAZD 232
1.2. Klasifikacija	B.2.3.
1.3. Naslov	Mirovni sud Brač (Giudizio di pace della Brazza)
1.4. Kratica naslova	MSB
1.5. Vrijeme nastanka fonda	1807.-1819. godina
1.6. Razina opisa	Fond
1.7. Količina	57 kutija; 5,7 dm

2. KONTEKST

2.1. Naziv stvaratelja Mirovni sud Brač (Giudizio di pace della Brazza)

2.2. Upravna povijest

2.3. Vrijeme i mjesto djelovanja

Mirom u Campo Formiju 1797. godine prestala je mletačka vlast u Dalmaciji te je Austrija dobila Dalmaciju s Bokom Kotorskom. Prva austrijska uprava trajala je osam godina i u tom kratkom razdoblju izvršene su znatne sudske i upravne reforme.

Austrijsku reorganizaciju uprave i sudbene vlasti prekinula je francuska okupacija Dalmacije. Nakon poraza Austrije kod Austerlitz (2.2.1805.), Austrija se mirom u Požunu 26.12.1805. godine, morala odreći Dalmacije, Venecije, zapadne Istre i Boke Kotorske. Francuske trupe zauzele su Dalmaciju sredinom 1806. godine i ostale u njoj do Napoleonovog sloma 1813. godine. Pod francuskom vlašću Dalmacija je prošla kroz dvije faze svoga državnog razvitka. U prvom razdoblju od 1806.-1809. godine Dalmacija se nalazi u sastavu Kraljevine Italije (Regno d'Italia) sa sjedištem u Milanu, a u drugom razdoblju od 1809.do 1813. nalazi se u sastavu Ilirskih provincija.

Karakteristika francuske uprave je u tome što je nastojala primijeniti u Dalmaciji moderne građanske zakone i odvojiti sudstvo od uprave. U tom smislu je izvršena organizacija uprave i sudstva te raznih izvršno-upravnih tijela. Uredbom od 26. travnja 1806. godine Napoleon je imenovao Vincenza Dandola za generalnog providura Dalmacije koji izdaje Naredbu 26. studenoga 1806. o ustroju uprave i sudstva, a počinje se primjenivati od 1. siječnja 1807. godine i odnosi se na ustrojstvo i teritorijalnu podjelu Dalmacije. Prema toj Naredbi na čelu Dalmacije je Generalni providur, a pored njega postoje još slijedeća tijela uprave: Pokrajinska vlada (Proveditoria generale, Opće vijeće Dalmacije koja čini 48 članova (Consiglio generale) i predstavnik Dalmacije u Milanu.

U teritorijalnom pogledu Dalmacija je podijeljena na okruge (distretti), a okruzi na kotare i to: Zadar, Šibenik, Split i Makarska. Okrug Split dijeli se na Split, Trogir, Sinj, Nerežišće i Hvar. Kotar Brač spada u splitski okrug s pripadajućim općinama i mjestima na otoku.

U glavnom mjestu svakog okruga na čelu uprave bio je delegat (Delegato), a u svakom kotaru vice-delegat (Vice-delegato). U Dalmaciji je bilo 25 općina kojima je upravljala općinska uprava i vijeće s načelnicima na čelu po gradovima, a starješinama (anziani) po seoskim općinama.

Što se tiče ustroja sudstva Dandolo 27. listopada 1806. godine donosi Pravilnik o ustroju građanskog i kaznenog sudstva u pokrajini Dalmaciji, a stupa na snagu 1. siječnja 1807. godine, čime se ukida austrijsko ustrojstvo sudova. Mrežu sudova u Dalmaciji prema ovom Pravilniku čine :

1. 21 mirovni sud (Giudizio di pace), od kojih je njih sedam na području okruga Split: Split, Trogir, Omiš, Sinj, Nerežišća, Hvar i Vis
2. 2 prvostupanjska suda (Tribunale di prima Istanza): u Splitu i Zadru
3. Prizivni sud (Corte d'Appello) u Zadru
4. Trgovački sudovi (Tribunale di Commercio)
5. Revizijski sud (Tribunale di Cassazione de Regno) u Milanu

Dandolo je proveo novo ustrojstvo upravno-izvršnih organa (forza territoriale) te je pravilnikom od 2. prosinca 1806. godine, koji je trebao stupiti na snagu 1. siječnja 1807. godine, Dalmacija podijeljena na šest okružja na čelu s pukovnikom (colonello). Okruzi se dijele na serdarije na čelu kojih je

serdar. Serdarije u svom sastavu imaju određen broj sela na čelu s harambašom. Za kaznena djela uveden je državni branitelj i odvjetnik koji je zastupao okrivljenoga. S time je provedena reforma po kojoj je odvojena sudbena vlast od upravne.

Schönbrunnskim mirom od 14. kolovoza 1809. godine formirano je Kraljevstvo ilirskih provincija (Regno delle provincie illiriche) koje se prema Napoleonovom dekretu od 15. travnja 1811. godine dijele na 6 civilnih i jednu vojnu pokrajinu. U sklopu civilnih pokrajina su Koruška, Kranjska, Istra, Civilna Hrvatska, Dalmacija i dubrovačka pokrajina te Vojna Hrvatska. Pokrajine se dijele na okruge, okruzi na kotare, a kotari na općine. U takvoj podjeli Dalmacija se dijeli na 5 okružja: Zadar, Šibenik, Split, Makarska i Hvar s glavnim gradom Zadrom. Dubrovniku je kao posebnoj pokrajini pripojen Kotor. Dalmacija je podijeljena na 17 kotara: Zadar, Obrovac, Nin, Šibenik, Skradin, Knin, Split, Trogir, Sinj, Omiš, Makarska, Imotski, Opuzen, Vis, Hvar, Pag i Brač. Na čelu pokrajine je intendant, okruga i kotara poddelegat, a općine načelnik.

Kotar Nin i Pomirbeni sud u Ninu ukidaju se 31. listopada 1811. godine, a istodobno se osniva kotar Sutomišćica i Pomirbeni sud za zadarske otoke sa sjedištem u Sutomišćici. Pomirbeni sud na Braču djeluje u kotaru Brač sa sjedištem u Nerežišćima od svog osnutka pa do kraja svoga djelovanja 31. siječnja 1820. godine kada je pripojen Prvostupanjskom sudu u Splitu (Tribunale di prima istanza di Spalato).

U doba Ilirskih provincija sudstvo u Dalmaciji nije doživjelo značajne promjene u odnosu na Dandolov ustroj koji je poslužio kao uzor za organizaciju sudstva u ostalim pokrajinama Ilirije.

Upravne i sudbene reforme koje je provodila francuska vlast prekinute su ponovnom okupacijom Dalmacije, Dubrovnika i Boke Kotorske od Austrije krajem 1813. i u prvoj polovici 1814. godine. Bečkim kongresom 1815. godine sva gore navedena područja pripala su Austriji. Od Pokrajine Dalmacije i Pokrajine Dubrovnik s Bokom Kotorskom ustrojena je jedinstvena pokrajina nazvana Kraljevina Dalmacija izravno podvrgnuta Beču, s talijanskim službenim jezikom i glavnim gradom Zadrom. Na čelu pokrajinske uprave bio je upravitelj (gubernator), a uz njega zemaljska vlada (Landesgubernium) koja

se od 1852. naziva „Namjesništvom“ (Luogotenenza). Pokrajinska vlada izravno je bila podložna ministarstvima u Beču. Područje Dalmacije se koncem 1815. godine dijeli na 5 okruga: zadarski, splitski, makarski, dubrovački i kotorski. Na čelu okruga bio je okružni poglavar. Niže organe uprave, kotare i općine ustrojiti će tek Austrija 1822. godine, a sudstvo 1820. godine čime prestaje francuski ustroj upravne i sudbene vlasti. Zakonom od 22. prosinca 1819. godine koji je stupio na snagu 1. veljače 1820. godine Austrija je provela novu organizaciju sudstva.

2.4. Sjedište djelovanja

Nerežišća

2.5. Pravni položaj

Tijelo državne uprave

2.6. Nadležnost, funkcije i područje djelovanja

Teritorijalna nadležnost Mirovnog suda na Braču proteže se na sljedeće općine i naselja:

1. Općina Milna: Milna i Bobovišća (2799 stanovnika)
  2. Općina Bol: Bol (1863 stanovnika)
  3. Općina Postira: Postira (1046 žitstanovnika)
  4. Općina Nerežišća: Dračevica i Nerežišća s Murvicom (1536 stanovnika)
  5. Općina Sutivan: Sutivan, Humac Gornji i Donji (2041 stanovnika)
  6. Općina Pučišća: Sumartin, Povlja, Pražnica, Pučišća, Selca, Novo selo (3486 stanovnika)
  7. Općina Supetar: Mirca, Supetar, Škrip, Splitska (2601 stanovnika)
- Cijeli kotar Brač imao je ukupno 15 979 stanovnika.

Mirovni sud je prvostupanjski samostalni sud koji sudi u građanskim i kaznenim predmetima na području određenog kotara. Podrobnije upute o radu pomirbenih sudova izdao je Vincenzo Dandolo 14. prosinca 1806. godine zajedno s uputama za rad Kraljevskog odvjetnika i Glavnog kraljevskog odvjetnika. Mirovni sudci sude u građanskim i kaznenim

parnicama te mire zavađene starane u sporu. U građanskim parnicama sude sve osobne parnice ili parnice o pokretninama ako vrijednost spora ne prelazi 15 fiorina bez prava na priziv. Ako vrijednost spora prelazi 15 do 150 fiorina, tada sude s pravom na priziv. Bez obzira na vrijednost spornog predmeta u mjerodavnost pomirbenih sudova spadaju: sporovi o poljskim štetama, bilo da su štete uzrokovali ljudi ili životinje u poljima, voćnjacima, berbi; nepoštivanje rokova, uzurpacije terena i jaraka; sječa stabala i živica; o radovima i popravcima, o otpadnim vodama te o svakom obliku ometanja posjeda; nepoštivanje ugovora o najmu; o popravcima navedenim i ugovoru o najmu; prijavama za nepoštivanje ugovora; sporovi nastali zbog isplate plaće radnicima i slugama; poništenje kupoprodaje, a posebno onih o cijeni životinja; sporovi o verbalnim uvredama i svađama koje ne idu u kazneni postupak, sporovi gostiju i gostioničara zbog pologa, presude mirovnog suda do 50 fiorina koje se provode bez obzira na priziv i bez pologa i kad mirovni sudac donosi presudu u slučaju davanja pologa. Mirovni sudac određuje zapljenu određene svote za pokretnine, kredite i drugo koji bi mogli oštetiti kreditora; mirovni sudac može izvršiti zapljenu postojećeg kredita s pravom na priziv, mirovni sudac provodi u okrugu dobrovoljno i časno pravdu u skladu s važećim zakonima. Iz pokušaja nagodbe izuzeti su predmeti državnih dobara, općina trgovački predmeti i predmeti drugih vladinih tijela.

Mirovni sudci sude i u kaznenim parnicama svađe, neprijateljstva te u djelima koja predstavljaju sprječavanje zločina. Oni sude za djela koja su kažnjiva do 15 dana zatvora. Pomirbeni sudac je i službenik sudske policije te prima dojave o svim zločinima, o njima izvješćuje Prizivni ili Prvostupanjski sud; u postupku otkriva tragove zločina počinjenih u svom kotaru; prikuplja dokaze protiv optuženih; uhićuje krivce uhvaćene na djelu ili one za koje mu dojave, obavlja preslušavanja te dokazni materijal prosljeđuje Prvostupanjskom sudu. U cijelom okrugu gdje je mjerodavan Prvostupanjski sud Kraljevski odvjetnik može spriječiti mirovne sudce u radu i osobno obavljati sve funkcije prethodno naznačene.

U knjizi Valentina Laga: Memorie sulla Dalmazia, iz tablice broj XIII. vidi se da je Mirovni sud u Nerežišćima za 1807. i 1808. godinu riješio 1111 neprizivnih presuda; 44 prizivne presude; 292 pomirbene parnice; 17

kaznenih predmeta i 2 policijska postupka. Za ostale godine rada nije pronađena statiska riješenih predmeta.

2.7. Administrativni ustroj i uredsko poslovanje

Za vrijeme francuske uprave na čelu Mirovnog suda stoji sudac, jedan do dva pristava, službeni branitelj, dva kancelira (jedan za građanske i jedan za kaznene predmete) i sudski poslužnik. Sudce i njihove zamjenika, uredske službenike i kraljevskog odvjetnika imenovalo je Generalno providurstvo, a plaćala ih je država. Sudci i kraljevi odvjetnici nisu smjeli obavljati niti jednu upravnu funkciju, niti biti u istom sudu gdje već radi netko od njihove rodbine i moraju stanovati u mjestu gdje je sud. Sudci ne smiju primati ništa od stranaka osim u slučaju kad pomirbeni sudac uspije pomiriti stranke, tada mu je dopušteno primiti dar u vrijednosti od polovine iznosa spora, ali ne više od 50 fiorina i ne manje od pola fiorina. Za vrijeme Ilirskih provincija smanjen je broj osoblja u sudstvu. Sud su činili sudac, dva zamjenika i kancelist.

Kod viših sudova, Prvostupanjskog i Prizivnog, kancelarije su bile odvojene i to zasebnim kancelarijama za građanske predmete, a posebno za kaznene, dok je kod pomirbenih sudova kancelarija jedinstvena za sve vrste predmeta.

Prvostupanski i prizivni sudovi imali su podnesne upisnike (Protocollo degli esibiti giustiziali) te abecedna kazala (Repertorio). Kod Pomirbenog suda postoji samo protokol koji se sastoji od sljedećih rubrika: u prvoj rubrici se registriraju tekući brojevi od prvog siječnja do zadnjeg dana u godini, u drugoj rubrici upisana su imena tužitelja i okrivljenika, a u trećoj predmet tužbe s naznakom urudžbe i u četvrtoj dan ročišta.

Za vrijeme francuske uprave, od 1806. do 1809. godine na spisima je bio istaknut naslov naziva države-Kraljevina Italija (Regno d'Italia) dok od 1810.-1813. godine u zaglavlju je istaknut naziv-Ilirske pokrajine (Provincie Illiriche), a od 1815.-1820. godine u doba Druge austrijske uprave nije bio istaknut naziv države nego naziv suda Giudizio di pace della Brazza. Na prvoj stranici u lijevom uglu upisan je tekući broj upisnika, a na desnoj datum, mjesec i godina. Na zadnjoj stranici u donjem desnom uglu košuljice upisan je datum, mjesec i godina spisa te tekući broj upisnika.

2.8. Odnosi i veze

Mirovni sud na Braču bio je pod nadzorom Prizivnog suda u Zadru i Prvostupanjskog suda u Splitu s kojima je korespondirao. Pored navedenih sudova korespondirao je i s Generalnim providurom, s Glavnom upravom ilirskih provincija, komesarom pravosuđa u Ljubljani, Upravom za Dalmaciju u Zadru, Revizijskim sudom u Parizu, s nižim upravnim tijelima u okruzima, kotarima te općinama, a za vrijeme Druge austrijske uprave s Namjesnikom i Zemaljskom vladom u Zadru.

2.9. Povijest fonda

U urudžbenom zapisniku C.K. Gubernijalnog arhiva ili Arhiva starih spisa C.K. Namjesništva u Zadru (Archivio degli atti antichi, Archivio generale degli atti antichi presso I.R. Luogotenenza Dalmata) za godinu 1902., pod brojem 87., od 21.11. u kojemu Arhiv traži od Prizivnog suda u Zadru mišljenje i detaljan popis gradiva Kotarskog suda u Supetru (Archivio degli atti vecchi del Giudizio distrettuale di San Pietro della Brazza), a koji se nalazio u Okružnom sudu u Splitu (Tribunale di Circolo di Spalato). Spisom pod brojem 94. od 16. 12. 1902. godine direktor Arhiva Böttner potvrđuje primitak sedam sanduka „Starih spisa“ s popisom po sanducima i stavlja ovaj predmet ad acta. Uz ova dva spisa postoji prvotni spis iz 1901. godine pod brojem 38. od 23.07. u kojem se vidi da su Stari brački spisi bili najprije pohranjeni kod Okužnog suda u Splitu, zatim su dospjeli u Apelacijski sud u Zadar i to kod Josipa Alačevića –čuvara kulturne baštine- (Conservatore dei monumenti antichi).

3. SADRŽAJ I USTROJ

3.1.Sadržaj

Spise čine fragmentarno sačuvane građanske parnice zbog dugovanja u novcu, potraživanja posjednika i trgovaca, poljske štete, neizvršavanje kolonatskih obveza, sporovi oko podjele stoke, smetanje posjeda, sporovi i

optužbe veleposjednika zbog skrivanja uroda maslina, razna dugovanja u novcu i odgode zbog lošeg imovinskog stanja, sporove oko korištenja zajedničke imovine npr. broda, potraživanje od već plaćenog, ali ne i predanog vina, ulja, pritužbe na kvalitetu, testamente, razne upute, okružnice i potvrde u uručenju itd. Pronađeni su popisi kaznenih predmeta Mirovnog suda Brač i jedan kazneni spis iz 1818. godine od kojih je formirana serija DAZD 232-1, a ista je posebno i opisana.

3.2. Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

Nije poznato da je izvršeno bilo kakvo izlučivanje odnosno uništavanje spisa jer je tadašnji sudski poslovnik zabranio izlučivanje spisa nastalih do 1815. godine. Ukupna količina sačuvanih spisa trajno se čuva.

3.3. Plan sređivanja

Gradivo Pomirbenog suda Brač nalazilo se zajedno sa spisima Kraljevske poddelegacije vlade Brač. Spisi Pomirbenog suda i Poddelegacije bili su izmiješani i stavljeni zajedno u kutije od broja 256-323. Broj kutija teče u kontinuitetu brojeva fonda nazvanog „Stari brački arhiv“. Obrađeno je ukupno 68 kutija te je od njih formirano 57 kutija koje pripadaju fondu Pomirbenog suda Brač, a ostale kutije odnose se na fond HR DAZD 82 Kraljevska poddelegacija Vlade Brač koji broji 23 kutije. U Arhivu su već prije rađeni zajednički popisi gradiva za spise Mirovnog suda i Kraljevske poddelegacije Brač ali spisi nikada nisu bili fizički odvojeni. Za potrebe Arhivskih fondova i zbirki iz 1984. godine, fond Mirovnog suda dobiva broj 232., a broji 25 kutija i 2,7 d/m, a isto se događa s fondom Kraljevske poddelegacije koji dobiva broj 82 i evidentira se da on ima ukupno 50 kutija i 5,6 d/m. Tako se nastavlja i u izradi Pregleda arhivskih fondova i zbirki iz 2006. godine, zatim i u Vodiču kroz arhivsku građu „Napoleon i njegova uprava na istočnoj obali Jadrana i na području istočnih Alpa iz 2005. godine u izdanju Hrvatskog državnog arhiva.

Protokoli koji su pronadjeni među spisima izdvojeni su, njih 15, i smješteni su u prvu kutiju te složeni kronoški kao i 3 repertorija te 1 registar austrijskih vlasti

Gradivo Mirovnog suda na Braču (1807.-1819.) fragmentarno je sačuvano, nedostaje velik broj spisa. Od popisa kaznenih predmeta i jednog kaznenog

spisa formirana je serija DAZD 232-1- Kazneni predmeti. Gradivo je sređeno kronološki, unutar godine prema rastućem broju.

Velik broj spisa, čak i čitave kutije jako su oštećeni od vlage i moljaca te je potrebna restauracija.

Gradivo je prije sređivanja bilo smješteno u 67 kutija zajedno sa spisima Poddelegacije stoga se prisupilo odvajanju spisa tih dvaju kancelarija te njihovom smještanju i zaštiti u zasebne kutije. Dokumenti su se razvrstavali po naslovu u zaglavlju, po sadržaju i rastućem broju unutar pojedine godine. Na spisima koji pripadaju Mirovnom sudu u zaglavlju imaju naveden naziv kancelarije „Giudizio di pace della Brazza“. Pri ovom sređivanju spisa primijenio se princip provenijencije i uspostavljanja prvobitnog reda.

Gradivo je sada složeno u 57 kutija, kronološki, po rastućem broju, a pronađeni protokoli smješteni su na početak tj. u prvu kutiju, a od popisa kaznenih predmeta i 1 kaznenog spisa formirana je serija.

4. UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

4.1. Uvjeti dostupnosti

Sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (NN 105/1997 i 64/2000) gradivo ovog fonda dostupno je u cijelosti.

4.2. Uvjeti umnožavanja

Uvjeti izrade preslika sukladni su Pravilniku o radu čitaonice DAZD-a.

4.3. Jezik i pismo u gradivu

Spisi su pisani na talijanskom jeziku, meltački idiom, a pismo je latinica.

4.4. Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Papir.

Spisi su dosta oštećeni od vlage i moljaca. U nekim kutijama bilo je jako teško utvrditi pripadnost spisa i broj. Restauriranje potrebno.

4.5. Obavijesna pomagala

U čitaonici postoji zajednički popis gradiva HR DAZD 82 Kraljevske poddelegacije Vlade Brač i HR DAZD 232 Mirovnog suda Brač.

Sada je izrađen sumarni inventar.

5. DOPUNSKI IZVORI

5.1. Postojanje i mjesto čuvanja izvornika

Izvornik se trajno čuva u Državnom arhivu u Zadru.

5.2. Dopunski izvori

HR DAZD 240 Mirovni sud u Zadru (1807.-1820.)

HR DAZD 220 Prvostupanjski sud u Zadru (1798.-1815.)

HR DAZD 217 Prizivni sud Zadar (1798.-1815.)

HR DAZD 73 Pokrajinska intendenca za Dalmaciju (1810.-1813.)

HR DAZD 219 Generalni prokurator kod Prizivnog suda Zadar (1807.- 1815.)

HR DAZD 88 Namjesništvo za Dalmaciju (1813.-1918.)

HR DAZD 386 Stampata (1608.-1959.)

5.3. Bibliografija

Ivan Beuc, Povijest institucija državne vlasti u Hrvatskoj (1527.-1945.), Zagreb, 1969.

Bonina Bezmalinović, Francuska uprava u Dalmaciji 1806.-1809., Jugoslavenski istorijski časopis, godina XXXIII, br.1-2, Beograd, 1988.

Tullio Erber, Storia della Dalmazia dal 1797 al 1814, Zadar, 1886.

Dinko Foretić, Opći inventar Državnog arhiva u Zadru, Arhivist, br.1, Beograd, 1955.

Petar Karlić, kraljski Dalmatin (1806.-1810.), Zadar,1912.

Valentino Lago, Memorie sulla Dalmazia, svezak 1., Mleci 1868.

Vjekoslav Maštrović, Razvoj sudstva u Dalmaciji u 19. stoljeću, Zagreb, 1959.

Napoleon i njegova uprava na istočnoj obali jadrana i na području istočnih Alpa (1806.-1814.). Vodič kroz arhivsku građu, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2005.

Grga Novak, prošlost Dalmacije, knjiga II, Zagreb 1944.

Paul Pisani, La Dalmatie de 1797 à 1815, Paris, 1893.

6. KONTROLA OPISA

6.1. Napomena arhivista

Prilikom citiranja gradiva navodi se signatura i kratica naslova fonda HR DAZD 232.MSB, kutija xy, broj spisa xy.

6.2. Pravila i konvencije

Opisano prema ISAD(G)- Općoj međunarodnoj normi za opis arhivskog gradiva, Zagreb 2001., te ISAAR(CPF)-Međunarodnoj normi arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe i obitelji, Drugo izdanje, Zagreb 2006.

6.3. Nadnevak izrade

Sumarni inventar izradila Tamara Šarić-Šušak, arhivist
Obavijesno pomagalo izrađeno 2008. godine.

POPIS REGISTRATURNIH POMAGALA

Redni broj	Naziv knjige	Godina	Broj predmeta	Napomena
1.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo summario)	1807.	1-555	Oštećeno od moljaca
2.	Uruđbeni zapisnik (Libro mandati)	1808.	1-2422	Rubovi znatno oštećeni od vlage
3.	Uruđbeni zapisnik	1809.	1-386	Oštećeno od vlage
4.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo degli atti sumari)	1810.	1-108	Za mjesec: I,II,III,IV,V
5.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo degli atti sumari)	1810.	204-303	Za mjesec: VII Oštećeno od vlage i moljaca
6.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo degli atti sumari)	1810.	378-405	Za mjesec: XI, XII Oštećeno od vlage i moljaca
7.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo delle citazioni sumarie)	1810.	450-1138	Oštećeno od vlage i moljaca
8.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo delle citazioni sumarie)	1810.	1139-2019	Oštećeno od vlage i moljaca
9.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo delle citazioni)	1810.	2020-2222	Rubovi oštećeni od vlage i mehanički
10.	Uruđbeni zapisnik (Registro dei mandati)	1810.	1-405	Oštećeno od vlage i moljaca
11.	Uruđbeni zapisnik (Protocollo delle	1811.	1-1751	Oštećeno od vlage i

	citazioni)			moljaca
12.	Uradžbeni zapisnik (Protocollo)	1812.	25-898	Oštećeno od vlage i moljaca
13.	Uradžbeni zapisnik (Protocollo dei mandati in affari inappelabili)	1814.	1-279	
14.	Uradžbeni zapisnik (Protocollo dei mandati in affari inappelabili)	1814.	280-657	
15.	Registar naredaba austrijskih vlasti	1815.- 1819.		
16.	Protokol	1800- 1809.		
17.	Repertorio delle tasse	1814.	1-67	
18.	Repertorio delle tasse	1814.	1-223	
19.	Repertorio delle tasse	1815.	1-76	

POPIS GRADIVA

Kutija	Godina	Broj predmeta	Napomena
1.	1807.- 1812.	1-19	U ovu kutiju su smješteni svi protokoli
2.	1807.	1/65	Stara signatura kutija 256. Br.43.dubbi-risoluzioni Br.45.takse (oštećeno od vlage) Br.49.stampa(tal.) Br.53.popis sudaca Br.54.Upute mirovnim sudcima Mirovni sudac Bajamonti
3.	1807.	66/153	Stara signatura kutija 257.
4.	1807.	154/214	Stara signatura 258.
5.	1807.	215/354	Stara signatura 259. Mirovni sudac Anastasio Delladecima
6.	1807.	357/520	Stara signatura 260. Stara signatura 261. 1.Instrumenti (potrebna restauracija) 2.Registro dei Proclami e Avvisi 3.Giornale delle Tasse
7.	1808.	1/190	Stara signatura 262. Br.76 jako oštećeno
8.	1808.	192/380	Stara signatura 263. i 264. Br.200 Stampa Br301 Oglas o skrbnicima
9.	1808.	381/580	Stara signatura 265. Br.457.o arhivima
10.	1808.	581/758	Stara signatura 266. Br.508. Regolamento di polizia rurale(stampa) Br.509.Decreto imperiale concernente l'assistenza del Giudice di pace all'apertura dei testamenti Br.609.Regolamento daziario
11.	1808.	759/950	Stara signatura 268.
12.	1808.	951/1120	Stara signatura 269. Br.954 jako oštećeno Br.1023 dekret
13.	1808.	1121/1348	Stara signatura 270,271.
14.	1808.	1349/1498	Stara signatura 272.
15.	1808.	1500/1664	Stara signatura 273,274. Na kraju spisi bez broja
16.	1809.	2/49	Stara signatura 275

			instrumenti
17.	1809.	50/103	Stara signatura 276.
18.	1809.	104/304	Stara signatura 277,278.
19.	1809.	305/500	Stara signatura 279 Br.369 istruzioni generali sulla contabilitá delle spese
20. 20.	1809.	501/750	Stara signatura 280,281. Br 558 (Guardia nazionale-potpis Dandolo)
21.	1809.	751/902	Stara signatura 282
22.	1809.	903/1171	Stara signatura 283,284 Nakraju spisi bez broja Br.987 oštećeno od vlage i moljaca 1.repertorij bilježnika(1-6) 2.instrumenti(1-137)
23.	1810.	1/83	Stara signatura 285. Br.32 Izvješća službenika Br.48 Popis učenika u školi u Supetru
24.	1810.	84/216	Stara signatura 286
25.	1810.	217/407	Stara signatura 287.
26.	1810.	408/560	Stara signatura 288,289
27.	1810.	561/730	Stara signatura 290.
28.	1810.	731/948	Stara signatura 290.
29.	1810.	949/1194	Stara signatura 291.
30.	1810.	-	Stara signatura 292. 1. Instrumenti br.1-115 2. Repertorij bilježnika L:1-19 3. Popis rođenih 1766.-1795. g. za Škrip, Splitsku, Humac Gornji, Sutivan i Selca 4. Razni popisi i statistike L:1-187
31.	1811.	1/123	Stara signatura 293,294,295.
32.	1811.	124/325	Stara signatura 296,297.
33.	1811.	333/644	Stara signatura 298,299.
34.	1811.	646/1061	Stara signatura 300,301. 1.spisi bez broja L:1-70 2.Instrumenti br.4-134 3.Repertorij bilježnika br.1-5
35.	1812	1/124	Stara signatura 302. Br.8 O notarijatu Br.13 potrebno restaurirati Br.24 popis predmeta Pomirbenog

			suda Br.80 dekret o pravosuđu(oštećeno) Br.86 upute bilježnicima
36.	1812.	125/168	Stara signatura 1.Spisi bez broja L:1-111 2.Predmeti bez prava na priziv (udienza) br. 3-99 3.Sudski spor između Ante Juričevića i Zane Mladineo 4.Upute o provođenju zakona od 15.4.1811 5.Repertorij spisa koje je vodio Paolo Varda-kancelar Pomirbenog suda 6.Bilježnički spisi iz 1799. godine-svi s oznakom VII, L:1-26 sve jako oštećeno od vlage
37.	1813.	1/630	Stara signatura 304. 1.spisi bez broja L:1-48
38.	1814.	1/200	Stara signatura 305,306,307 udienze
39.	1814.	221/742	Stara signatura 305,306,307 Udienze Na kraju spisi bez broja
40.	1815.	1/170	Stara signatura 306 Spisi od siječnja-lipnja 1815.g.
41.	1815.	1/224	Stara signatura 307 Spisi od srpnja do listopada 1.spisi bez broja L:1-48
42. 42.	1815.	225/409	Stara signatura 308. Spisi od listopada do prosinca 1.Predmeti bez prava na priziv (udienza br.2-196 2.udienze bez broja bez prava na priziv L 1-77
43.	1816.	2/179	Stara signatura309.
44.	1816.	180/373	Stara signatura 310. Gornji desni rub spisa izgrizen od moljaca
45.	1816.	375/524	Stara signatura 311.
46.	1816.	525/700	Stara signatura 312. Spisi oštećeni od vlage i moljaca
47.	1816.	701/852	Stara signatura 313.

			Spisi bez broja L 1-54
48.	1817.	1/194	Stara signatura 314. Br.22 stampa o tiskanju austrijskog novca Br.110.okružnica o zabrani sklapanja ugovora o svim dobrima bez suglasnosti Br.162 Oglas o uklapanju područja Ilirskih pokrajina u Austrijsku državu
49.	1817.	195/352	Stara signatura 315.
50.	1817.	354/876	Stara signatura 316. Br.680 oporuka Katarina Cerinić -od broja 465-876 sve jako oštećeno od vlage -na kraju spisi bez broja L 1-90
51.	1818.	1/174	Stara signatura 317 Br.86 kronološki izvod raznih rješenja
52.	1818.	197/720	Stara signatura 318.
53.	1818.	721/980	Stara signatura 319. 1.Popis kaznenih predmeta (1810-1818)-2 primjerka 2.Popis kaznenih predmeta (1811-1817)-2 primjerka 3.Popis kaznenih predmeta(1816) 4.Popis kaznenih predmeta (1818) Br.52-kazneni predmet -spisi bez broja L:1-82
53.		52	
54.	1819.	1/552	Stara signatura 320
55.	1819.	553/751	Stara signatura 321
56.	1819.	752/884	Stara signatura 322
57.	1819.	885/1032	Stara signatura323 Dosta oštećeno

Signatura	HR DAZD 232-1
Naslov	Pomirbeni sud Brač – Kazneni predmeti
Vrijeme nastanka gradiva 1	810-1818
Razina opisa	Serijski
Količina	3 popisa, 1 predmet

Djelokrug

Pomirbeni sudac pokušava spriječiti svađe i neprijateljstva, a on je i policijski sudac u svom okrugu te sudi u svim prekršajima gdje najstroža kazna ne prelazi 15 dana zatvora. Protiv presude može se uložiti žalba Prizivnom sudu, a presude se donose privremeno, dok okrivljeni ne plati polog. Ima se pravo na priziv ako mirovni sudac odredi kaznu veću od 15 fiorina. Pomirbeni sudac je u službi sudbene policije i mora zaprimiti sve prijave i tužbe koje se odnose na sve zločine za koje je mjerodavan Prvostupanjski ili Prizivni sud. Dužan je podignuti parnicu za sve prekršaje koji su se dogodili u njegovom okrugu, prikupiti sve dokaze protiv okrivljenoga, uhititi krivce uhvaćene na djelu i one odbjegle, saslušati okrivljene u kratkom ispitivanju; zauzeti se čak i za one spise koji su za njega bili zaključeni, ako to zatraži državni odvjetnik, poslati prvostupanjskom sudu sve pravilno ispunjene spise s dokazima okrivljenoga. U cijelom okrugu gdje je mjerodvan prvostupanjski sud kraljevski odvjetnik može spriječiti pomirbene sudce i osobno obavljati sve funkcije prethodno naznačene.

Sadržaj

Serijski kaznenih predmeta smještena je u kutiju broj 53. i sadrži 4 popisa zaostalih kaznenih predmeta od 1810.-1818. godine koji imaju pravo na priziv i to u dva primjerka. Pronađen je jedan kazneni spis iz 1818. godine pod brojem 52, a odnosi se na krađu. Iz popisa je vidljivo da su kazneni predmeti klasificirani kao teška kaznena djela npr. krađe, tuče, dvoboji, ranjavanja, javno nasilje, pokušaji ubojstva, podmetanje požara u šumama, klevete, napadi, uvrede časti, pogrde, provale i incesti.

INVENTARNI POPIS SERIJE HR DAZD 232-1-Kazneni predmeti

Kutija	Popis	Godina	Broj predmeta	Napomena
53	1.Popis kaznenih predmeta	1810.-1818.	1-231	2 primjerka
53	2.Popis kaznenih predmeta	1811.-1817.	1-263	2 primjerka
53	3.Popis kaznenih predmeta	1816.	1-272	oštećeno
53	4.Popis kaznenih predmeta	1818.	1-136	mehanički oštećeno
53	Spis br 52	1818.	52	krađa